

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 112/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2008 predbežne prerokoval sťažnosť P. R., K., zastúpeného advokátom JUDr. B. M., N., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 383/06 zo 6. júna 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2007 doručená (faxom a následne 10. decembra 2007 poštou) sťažnosť P. R., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. B. M., N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 383/06 zo 6. júna 2007 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorou sťažovateľ žiadal vydať tento nález:

„1. Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline sp. zn. 6 Co 383/2006 vydaním rozhodnutia – rozsudku zo dňa 06. 06. 2007

v právnej veci navrhovateľa E. spol. s r.o. so sídlom v Č. proti odporcovi P. R., bytom K. o zaplatenie 3.000,- Sk s prísl., bolo porušené ústavné právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde dané v čl. 46 ods. 1, a zásada rovnosti účastníkov súdneho konania daná čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 383/2006 zo dňa 06. 06. 2007 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Žilina na ďalšie konanie.“

Z podanej sťažnosti a pripojeného spisu vyplynulo, že sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania vedeného Okresným súdom Čadca (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 120/00. Konanie sa začalo 17. septembra 1999, keď žalobca, zastúpený advokátom, doručil okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal proti sťažovateľovi zaplatenia 3 000 Sk s 22 % ročným úrokom z omeškania od 27. februára 1998 do zaplatenia a náhrady trov konania tvrdiac, že žalovaný mu napriek viacerým výzvam neuhradil časť sumy faktúrovanej fa. č. 9880 z 19. februára 1998 vystavenej za prevedenie plynoinštalačných prác v sume 5 000 Sk. Ako žalobca bol v tejto žalobe označený „E., spol. s r. o., Č.“. Okresný súd vyzval žalobcu výzvou č. k. 9 C 120/00-56 z 15. marca 2004 na odstránenie nedostatkov žaloby spočívajúcich v označení žalobcu a vo výzve uviedol, že podaná žaloba neobsahuje riadne označenie žalobcu, keďže zo žalobcom predloženého splnomocnenia udeleného jeho advokátovi na zastupovanie v tejto veci vyplýva, že splnomocniteľom je spoločnosť E., s. r. o., Č., a v žalobe je žalobca označený ako E., spol. s r. o., Č. Žalobca doručil okresnému súdu 19. apríla 2004 podanie, v ktorom uviedol, že nedopatrením v žalobe bol žalobca označený nesprávne, a preto opravuje označenie žalobcu takto „E., s. r. o., Č.“. Po tom, čo okresný súd z výpisu z obchodného registra vedeného Okresným súdom Žilina zistil, že v Odd. Sro, vo vl. č. 46/L je zapísaná obchodná spoločnosť s obchodným menom E., spol. s r. o., ktorej sídlom je Č., a bolo jej pridelené IČO..., uznesením č. k. 9 C 120/00-66 z 24. augusta 2004 rozhodol, že pripúšťa zmenu v označení účastníka konania na strane navrhovateľa z E., spol. s r. o., Č., na E., spol. s r. o., Č., IČO... Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pôvodné označenie žalobcu považuje za nesprávne v dôsledku pisárskej chyby zástupcu žalobcu a porovnaním identifikačného čísla

organizácie žalobcu uvedeného v žalobe a v jeho podaní doručenom okresnému súdu 19. apríla 2004 zistil, že ide o rovnaký subjekt. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 8. septembra 2004.

Sťažovateľ v konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku dôvodiac tým, že žalobu podal neexistujúci subjekt E., spol. s r. o., preto bol nárok riadne uplatnený voči sťažovateľovi až po rozhodnutí o pripustení zmeny označenia žalobcu okresným súdom a premlčacia lehota uplynula ešte pred vydaním tohto rozhodnutia.

Vo veci samej rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 120/00-87 z 23. júna 2006 tak, že žalobe vyhovel a sťažovateľa zaviazal zaplatiť žalobcovi 3 000 Sk so 17,6 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3 000 Sk od 27. februára 1998 do zaplatenia, ako aj trovy konania v sume 4 600 Sk. S námietkou premlčania nároku vznesenou sťažovateľom sa okresný súd nestotožnil s odôvodnením, že nárok žalobcu bol riadne uplatnený už v žalobe, pretože žalobca bol označený skratkou svojho obchodného mena, sídlom a identifikačným číslom organizácie, a teda išlo o totožný subjekt. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie 28. mája 2006, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku č. k. 9 C 120/00-87 z 23. júna 2006 tak, že odvolací súd žalobu zamietne, pretože nárok žalobcu je premlčaný.

Krajský súd napadnutým rozhodnutím rozsudok okresného súdu č. k. 9 C 120/00-87 z 23. júna 2006 potvrdil a zaviazal sťažovateľa nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 1 272 Sk.

Sťažovateľ sťažnosť odôvodnil tým, že k porušeniu jeho základných práv na súdnu a inú právnu ochranu zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy došlo napadnutým rozsudkom z dôvodu, že krajský súd porušil procesné zásady občianskeho súdneho konania, procesné normy upravujúce právnu subjektivitu účastníka vyložil nesprávne, čím zvýhodnil v konaní žalobcu a uprednostnil normy hmotného práva pred normami práva procesného. Sťažovateľ opätovne, tak ako to už urobil v podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu, tvrdil, že žalobca bol v konaní pôvodne označený ako neexistujúci subjekt, a nie iba nepresne, a uplatnením nároku voči neexistujúcemu subjektu nedôjde k prerušeniu plynutia

premlčacej lehoty. Chybné označenie účastníka konania nemožno zamieňať s označením neexistujúceho subjektu.

Rozsudok krajského súdu sp. zn. 6 Co 383/06 zo 6. júna 2007 nadobudol právoplatnosť 1. októbra 2007.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd, t. j. právomoc ústavného súdu je iba subsidiárna. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné

návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namietal, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 383/06 zo 6. júna 2007 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že rozsudok krajského súdu je vecne nesprávny, pretože je založený na nesprávnej aplikácii procesných právnych predpisov, pokiaľ ide o spôsob označenia žalobcu v konaní a jeho procesné a hmotnoprávne následky.

Krajský súd v rozsudku sp. zn. 6 Co 383/06 zo 6. júna 2007 k týmto otázkam uviedol:

„Zásadnou námietkou z odvolania bola vznesená námietka premlčania, s ohľadom na podanie žaloby neexistujúcim subjektom.

Nedostatok právnej subjektivity je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Nesprávne označenie v rozpore s názvom obsiahnutým v zriaďovacej listine možno odstrániť ako vadu podania.

O zámenu účastníka občianskeho súdneho konania podľa (§ 92 O. s. p.) nejde, ak sa v priebehu konania iba odstráni vada spočívajúca v neúplnom označení inak nepochybného účastníka.

Okresný súd nepochybil, keď uznesením č. k. 9 C 120/00-66, zo dňa 24. 8. 2004 pripustil zmenu v označení účastníka na strane navrhovateľa, keď odstránil neúplné označenie inak nepochybného subjektu. Návrh podal subjekt, ktorý bol označený skratkou

svojho obchodného mena, ktorý bol dostatočne identifikovateľný a nezameniteľný s iným subjektom (uvedenie IČO, sídlo, právna forma právnickej osoby). Presné označenie právnickej osoby vyplývalo aj zo splnomocnenia na zastupovanie účastníka v súdnom konaní (č. l. 2). Uvedenú skratku obchodného mena navrhovateľ používal aj v obchodnom styku (viď faktúra, ktorá je predmetom žalobného návrhu). Aj keď navrhovateľ nemal zapísanú skratku obchodného mena v obchodnom registri, okresný súd konal od podania návrhu s existujúcim subjektom a nepresnosť v jeho označení odstránil zákonom zodpovedajúcim spôsobom.

... Nárok navrhovateľa na zaplatenie žalovanej čiastky je odvodzovaný z vystavenej faktúry č. 9880, zo dňa 19. 2. 1998, so splatnosťou dňa 26. 2. 1999. Právne posúdenie veci okresným súdom zodpovedá preukázanému skutkovému stavu a dôkazom produkovaným v konaní. Návrh na začatie konania podal navrhovateľ dňa 17. 9. 1999, z ktorého dôvodu okresný súd správne vznesenú námietku premlčania neuznal za dôvodnú, pretože navrhovateľ podal návrh na začatie konania v zákonom stanovenej lehote v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka.“

Takéto odôvodnenie rozsudku krajského súdu považuje ústavný súd za dostatočné a presvedčivé, ktoré dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkové relevantné otázky, ktoré namietal sťažovateľ ako riadne nezodpovedané.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s názorom krajského súdu, podľa ktorého označenie žalobcu v podanej žalobe nie je označením neexistujúceho subjektu, ale iba nepresným označením inak nepochybného subjektu, ktoré možno odstrániť ako chybu podania. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Ústavný súd preto sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pokiaľ sťažovateľ osobitne namietal aj porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy, sťažnosť v tejto časti bližšie žiadnym spôsobom nezdôvodnil, iba uviedol, že krajský súd spôsobom aplikácie príslušných ustanovení procesného práva zvýhodnil žalobcu na úkor sťažovateľa. Keďže napadnutým rozhodnutím nemohlo dôjsť v dôsledku spôsobu aplikácie týchto ustanovení na prerokúvanú vec krajským súdom k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu, že ich aplikácia bola ústavne konformná, nemohlo rovnakým postupom dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Správnou aplikáciou právneho predpisu, na základe ktorej súd prizná právo jednému z účastníkov a druhému ho neprizná, nemôže dôjsť k zvýhodneniu úspešného účastníka na úkor účastníka neúspešného spôsobom porušujúcim zásadu rovnosti účastníkov v konaní garantovanú v čl. 47 ods. 3 ústavy. Preto ústavný súd sťažnosť aj tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2008